

ЧЕРКЕС

П Л Ъ Ы Ж Ъ

ВВП(б)-м и Черкесск обномым, гуащорыпсозухэм и депутатхэм и Обисоветым, горномым и оргэнц
№ 111 (2338) Гьубж, сентябрым и 26-м 1944 Гь. И уас. кт. 20

Бжыхьэ вэн-сэным флаггыр хэлъу егьэкуэкыныгьэм кьару псорикл ехьэлэн

Ди областим и кьуэцкьа бжыхьэ вэн-сэныр зарекьуэ кым уепльмэ, хуабжы шынагьы штыц гьэ кьакьуэм лажьы бэв кьэлъэща хьуныгьэм и лъабжыр гьэтлыгьа мыхьунклэ. Колхоз куэдхэм иджьэ кьыздэсым явону ятелъхэм и зынкьуэр явакьым. Дыч мыхьуну вэн-сэным кьыцкьа хьыц зырагьышар. Агротехникэм кьызэригьэлъагьуэм хуэдэ явэхьакьым. Бжыхьэ вэн-сэным псынцилагьэр хэлъу егьэкуэкыныгьэм кьару псорикл ярахьэлъэхьакьым.

Колхоз бжыхьэ вэн-сэныр агротехникэм кьызэригьэлъагьуэм хуэдэ зырырамыгьэ кьуэцкьыр, вагьэр фьуэ зерамывар, жьлар фьуэ зэрытырамысар. Мыхьуэдэ шыцлагьэр Черкесскэ районим и кьуэцкьа кьудеракьым эдэщылэр. атлэ абыхэм адрей районхэм и шыплэ шалэц. Агротехникэм и правилэхэр зымыгьэзэлъэхэм гуащлэу ягьэдэлахь хуейц.

Бжыхьэ вэн-сэным псынцилагьэр хэлъу егьэкуэкьа хьуныгьэмкьэ МТС ми лажьыгьэшхуэ ягьэдэлахь. МТС-хэм я тракторхэр зырылажэм елтытц бжыхьэ вэн-сэныр палъэ кьыцкьа ухыныгьэр. Ауэ МТС-гуархэм а я кьэлэнышхьуэ ягьэдэлахьэр нэгьэ сауз ягьэзэщкьакьым. МТС-м я тракторхэр зымахуэм вэмэ ятланарей махуэм штыц кьутэныгьэм кьыхьэ кьыцкьа. Зекьуэ мастерскойхэр кьыз-гьэ пэщакьым.

Велик Октябрьскэ социалистическэ махуэшхуэм и 27-рей яльсыр кьотьунгьуэр. Ми махуэшхуэм дятхэн зымы кьаруэ илэмкьэ зыхуегьэхьэварыр абы хуафашу зырыпкьуэ кьыкьыным хуэдэ. Данэ декькьа Октябрым илэ яхуэу социалистическэ зэхьэзэхуэныгьэм шыцэбгьуэр. Колхозхэм я кьуэцкьа псом я хьэпцэн хуейц зыкьэзылэт социалистическэ зэхьэзэхуэныгьэр. Абы и баракьым шлэту егьэкуэкьы хуейц бжыхьэ вэн-сэныр.

Нартыху дэчыжын шладзаш

Черкесскэ районим штыц ШКМ-кьэ эдэжэ колхозым ехьуэлъангьэр хэлъу лажьыгьэ эцэцкьуэжыныр прегьэ-кьуэцкьыр. Колхозым пасу иухаш шхэмьж зыпыт лажьыгьэхэр кьэхьэлэжыныр. Сэхуареприк эцэцкьуэжын яухаш. Абхуэдэ кьабзу псынцилагьэр хэлъу эфлагьэжлэц Луэрикл.

зырагьэбгьуэ ялэжьхэр нартыху дэчыным.

Колхозхэтхэр псорикл кьыхьэхэц Октябрым илэ яхуэу зызыубгьуэ социалистическэ зэхьэзэхуэныгьэм икьа обявэ тельствэ кьатахэц лажьыгьэ кьэхьэлэжыныр Октябр махуэшхуэм ярихьэлэ яухыну гьосударствэм яратын хуей гьавэ псорикл кьанэ шчымылэу шалъэ кьыцкьа ягьэзэщлэну.

Иджьа колхозхэтхэр социалистическэ зэхьэзэхуэныгьэм

Колхозхэтхэм лы поставкар ягьэзэщлэц

Хьабэз районим штыц Воробьевкьэ, Штейнгардкьэ, "Пролетарийкэ" эдэжэ колхозхэр я колхозхэтхэм псынцилагьэр хэлъу ягьэзэщлэц лы поставкар.

Иджьа я колхозхэм я колхозхэтхэм ятхэр адрей поставкархэр. Ахэринл псынцилагьэр хэлъу гьэзэщлэ зырихьунум колхозхэтхэр жану шылъэхэц.

Илэз-читальном и лажьыгьэхэр хьабэз кьуэцкьа дэт избэ-читальном лажьыгьэшхуэ прегьэ-кьуэцкьыр. Гьатлэр кьызэрихуэ избэ-читальном краснэ уголокхэр полеводческэ бригадэ кьэсыхуэнкьэ кьышы эригьэлашц. А краснэ уголокхэм агитаторхэр елхэ-уэ ялэжьхэр. Колхозхэтхэм

зэгьэпсэхуэны кьыштыхьэж-кьыцкьа гьэц, журнал кьыхуэд-жэжуэ.

Бригадэ кьэсыхуэнкьэ блын гьэц кьыдоцкьхэр. Блн гьэцым ятх зыпытэр нэжэ лажьыкьуэфкьэм я омытцфкьэр. **К. Арашукон,** Хьабэз кьуэцкьа.

Октябрым илэ яхуэу зызыубгьуэ социалистическэ зэхьэзэхуэныгьэм зыкьэедгьэлэткьлэрэ, бжыхьэ вэн-сэным флаггымырэ псынцилагьымырэ хэлъу едгьэкуэкьыныц. Абыкьлэрэ дгьэтлыгьыныц гьэ кьакьуэм гьавэ бэв кьэлъэща хьуныгьэм и лъабжьэр!

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫБГЪЭДЭКЪИУ

Сентябрым и 24-м и оперативнэ сводкэ

КРАСНОЗНАМЕННЭ БАЛТИЙСКЭ фронтим и корабльхэмрэ частхэмрэ сентябрым и 24-м кьаштан Балтийскэ тенджэным и военнэ морской базу город ПАЛЬДИСКИ (порт БАЛТИЙСКИЙ).
Сентябрым и 24-р екуэцкьыхуэнкьэ город ТАЛЛИН и ишцэ-кьухьэпалэуэ кьыцкьа и ишцэуэ кьэ дэзэхэм, наступление ирагьэкуэцкьлэрэ, кьаштахэц кьуэжэ 200 м шлгьуэ, абыхэм яшыцхэц ми кьуэжэшхуэхэр ПЯР-ТЛИ, КОХИЛА, ЮРУ, РАПЛА, КЭАВА, АЗУ-КЮЛА, МАРЬЯМА.

НУТЯ, ОДРА, ДИТЕРИ, ЭНДЗЕЛЭ, СПА-ЛИС, ДУРЕ, СЕТИ, РУБЕНЭ, ЛИЕНА, РАУ-НА, гьушлгьуэгу станцхуэ СТРЕНЧИ, БРЕ-НГУЛИ, БИКСЕЯ.
Город РИГА и кьуэцкьыпалэуэ кьэ дэзэхэм зауэ гуащлэ ирагьэкуэцкьахэм кьыхьэ кьэ, кьуэжэ 250 м шлгьуэ кьаштахэц, абыхэм яшыцхэц СПУЛГАС, МЕЖЕЧИ, МАЙСЕЛИ, БЕЙГУЖЕНЫ, КЛИДИНЭ, ДРАЦЕНЫ, МЕН-ДЕЛИ, БРИЕЖИ, СКРИВЕРИ, гьушлгьуэгу станцхуэ УБЕЯ, ТАУРУЛЕ, АИЗКРАУКЛЕ.
Фронтим и адрей участкэхэм—разведчикхэр мэлъакьуэхэр икьа шчыплэ гурьхэмикл шчыплэ мыхьэнэ илэу зауэ шокьуэцкьыр.
Сентябрым и 23-м и кьуэцкьа дэ дэзэхэм фронт псом дежи зэхакьутахэц немецкэ танк 64. Хьэуэм шекьуэцкьа зауэмрэ зепитнэ артиллериям и нафэмрэ кьыраудыхэц бийм и самолет 56.

Город ВАЛМИЕР и ишцэрауэ кьэ икьа и ишцэуэ кьэ дэзэхэм, наступление зырагьэкуэцкьлэрэ, кьаштан город икьа гьушлгьуэгу зыхьэхэплэ РУЙЕНА, город икьа гьушлгьуэгу станцэ СМИЛТЭНЭ, абыхэм хуэдэ кьабзу зауэ кьэ кьаштахэц ягьушл кьуэжэ 200-м шлгьуэ, абыхэм яшыцхэц

Ди авиация бийм и кьухьэхэм удын ярихыныгьэмкьэ

Краснознаменная Балтийскэ флотым и авиациар бийм и кьухьэ Балтийскэ тенджэным гьэтхэм удын ярихыныгьэр ирагьэкуэцкьахэц. Эдэлэ островим и ишцэрауэ-кьухьэпалэуэ кьэ дэзэхэм бомбардировщикхэм сентябрым и 23 махуэм немецкэ транспорт иви 3-рэ зы зып-лыхьэ кьуэцкьа кьухьэра шырагьэлъафаш. ЛИБАВА и кьухьэплэ лэныкьуэмкьэ совет-

скэ летчикхэм псым шырагьэлъафаш бийм и транспорт и хьэлъагьыр тонн минн 10 хьуэу. Абы кьынымышц, Вавдава и ишцэ-кьухьэпалэуэ кьэ немецкэ транспорт шыра-гьэлъафаш. Абхуэдэ шырагьэлъафашэц транспорт 5-рэ бийм и зы зыпльыхьэ кьуэцкьа кьухьэра.

Сентябрым и 25-м и оперативнэ сводкэ

Сентябрым и 25-р екуэцкьыхуэнкьэ Эстониям и кьухьэплэ и ишцэ лэныкьуэ хэмкьэ дэзэхэм, наступление зырагьэкуэцкьлэрэ, кьаштан Эстонскэ ССР-м и уезднэ центр город икьа порт ХАПСАЛУ, город КИЛИНГИ-НЫММЕ, город МЫЙЗАКЮЛА, город МУС-ТЛА, абыхэм хуэдэ кьабзу зауэ кьэ кьаштахэц нэмышл кьуэжэ 800-м шлгьуэ, абыхэм яшыцхэц ми кьуэжэшхуэхэр КЭЙЛА, ВА-СКЛЕММЕ, РИЙЗИПЭРЕ, ПЭЛЮЛА, Э-ЛИСЕ, ВИГАЛА, УДУВЭРЕ, НЭДРЕМА, СИНДИ, КОДАРА, РАНАЛЮЛА, ВЬЙСТЕ, КЯДЕМЭСТЕ, КУСИКУ, КУЛПА, РИММУ, ТУХАЛАНЕ, гьушлгьуэгу станцхуэ САУЭ, КЭЙЛА, КЛОГА, ВАСАЛЕММА, ЛАЙТСЕ, ИНГУ, ХАГУДИ, РАПЛА, РАЯКЮЛА, КОЙКСЕ, ВАСКРАМА СУРЬЮ, СИГАСТЕ, ВОЛТВЕТУ, МЫЙЗАЛЮКА.

ИДУС, КАОКМУЙНА, ЗИЛАЙСКАЛНС, БА-ЛЕ, ЛОДЭ.
Город РИГА и кьуэцкьыпалэуэ кьэ дэзэхэм, зауэ гуащлэ ирагьэкуэцкьахэм кьыхьэ кьэ кьаштахэц кьуэжэ 80 м шлгьуэ, абыхэм яшыцхэц ВЕСЕДАУСКА, КЛАУСТЭС, БА-НУЖИ, ЯУНКЕЙПЕНЕ, БУШАНИ, БАЛО-ЖИ, гьушлгьуэгу станцхуэ ДЗЕРБЕНЕ, МЕЛЛИ, КЭЙПЕНЕ.
Город САНОК и ишцэуэ кьэ икьа и ишцэ-кьухьэпалэуэ кьэ дэзэхэм, бийм и зыгьэ-ныгьэмырэ инженернэ заграждение мьэ бы шчыплэхэм деж шчыпэпшлхьэхэр, зауэ гуащлэ-кьэ кьаштахэц кьуэжэ 50-м шлгьуэ, абыхэм яшыцхэц ЯБЛОНКИ, ДОЛЖИЦА, КРЬЕВ, СМЕРЕК, ВЕТЛИНА, БЕРЕГЫ, ГУРНЕ, СМОЛНИ, ЛОМНА.

РУЙЕН, ВАЛМИЕР городхэм я кьухьэпалэуэ кьэ дэзэхэм, наступление ирагьэкуэцкьлэрэ, кьаштан город икьа гьушлгьуэгу станцэ МАЗСАЛАЦЕ, абы хуэдэ кьабзу зауэ-кьэ кьаштахэц нэгьушл кьуэжэ 200-м шлгьуэ, абыхэм яшыцхэц ВИРТЕНЫ, УНГУР-МУЙЖА, ВЕЦАТЕ, МАТИЛИК, ПОДЗЕНИ, ВЕЛТИ, гьушлгьуэгу станцхуэ ВИРТЕНЫ.

Фронтим и адрей участкэхэм—разведчикхэр мэлъакьуэхэр икьа шчыплэ гурьхэмикл шчыплэ мыхьэнэ, илэу зауэ шокьуэцкьыр.
Сентябрым и 24-м и кьуэцкьа дэ дэзэхэм фронт псом дежи зэхакьутахэц немецкэ танк 25. Хьэуэм шекьуэцкьа зауэмрэ зепитнэ артиллериям и нафэмрэ кьыраудыхэц бийм и самолет 71.

Экспедиционнэ кьарухэм я верховнэ командованием и штабим кьыригьэхэ хьыбарх

ЛОНДОН, сентябрым и 25-м (ТАСС). Аригем районим деж зауэ гуащлэ шокьуэцкьыр, союзникхэм кьыфьыныгьэр кьэ-гьэзэбпэцкьэр, псым и ишцэ-ра Иуфэм дьлэныкьуэгуэ кьэ-лэжьыхэхэр зыпэрашахэц. Неймеген и кьуэцкьыпалэуэ кьэ союзникхэм я дэзэхэм, бийм зыгьэныгьэ хуабжэ кьышцэр зэпашлхьэхэр, Германиям и шцым и хьахэц Рейхсвалд мэзым и гьуэныгьуэу. Буга ле-Дюм каналым деж союзникхэм я дэзэхэм янэгьэ лэмы-жып гьэбьндэпэм зырагьэу-бгьуэц Дарнэ районим пасу икьа бийр адэ кьэ кьухьэпалэуэ кьэ яхуахэц Эско каналым кьышцлэдуэ Антверпен—Тернгуат каналым и нэхьыц-лэ лэныам нэсыхуэнкьэ.
Ретген районим деж Аахэн и ишцэ лэныкьуээмкьэ союзникхэм я дэзэхэм ягьэкуэ-даш бийм и шцэ гьэкуэцкьуэн пунктыр икьа шчы кьуэбьдэ-ныгьэмкьэ ехьуэлъэжыгьэхэр кьэлэвэшахэц. Мец секторим деж Мозель лэсым и кьухьэ-цлэ Иуфэмрэ Мец и ишцэуэ-мрэ деж бийм я позицияхэр бы ду илгьыц. А секторим деж союзникхэм я дэзэхэм зыгьэ-ныгьэ гьуащлэ Иушцэхэр.
Нанс мицл 8-кьэ и ишцэ-

ре кьуэцкьыпалэуэ Лейр хуит кьашлэжаш.
ЛОНДОН, сентябрым и 25-м (ТАСС). Италиям и централнэ фронтим и участкым деж 5-рей армиям и частхэм илэ кьуэцкьыныгьэр ирагьэкуэцкьахэц. Адриатическэ фронтим и участкэхэм деж—зауэ гуащлэ шокьуэцкьыр. Союзникхэм я военнэ корабльхэр Генуэаскэ залыным шчызуахэц, абы хуэдэ кьабзу Адриатическэ, Эгейскэ тенджынахэмикл.
Союзникхэм я авиациар Гредциям, Югославиям я объ-ектхэм, Севернэ Италиям эдэ-уэ здекьуэцкьхэм теуац.

